

OKUL ÖNCESİ DÖNEMİNDEKİ ÇOCUKLARIN GELİŞİM ÖZELLİKLERİ

ANNE BABALARA ÖNERİLER

3 YAŞ:

*Anne-babaların çocuğun sosyal yönünü geliştirecek bir tavır içinde olmaları gerekir. Çocuğun anne baba ile etkin zaman geçirebilmesi çok önemlidir.

*Çocuğun sosyal ortamlara, arkadaşları ile oynayabileceği park gibi alanlara götürülmesi, ya da bir okul öncesi eğitim kurumuna gönderilmesi yararlı olacaktır.

*Önemli bir husus da, çocuğun sorduğu soruların kısa, öz ve mutlaka doğru biçimde yanıtlanmasıdır. Bu, çocuğun öğrenme isteğinin kırılmaması, suçluluk psikolojisi ile büyümemesi için önemlidir. Ayrıca sorularına doğru ve yaşına uygun cevaplar bulmak zihin ve kişilik gelişimi açısından önem taşır.

*Çocuklar bu yaşta gözleyerek, taklit ederek ve oynayarak öğrenirler. Bu sebeple onlar için uygun rol modeller olmalı ve fırsat buldukça oyunlarla öğretmeliyiz. Grup oyunları ve zeka oyunları etkilidir.

5YAŞ:

*Anne babalar, çocukların artan ilgilerini geliştirmesine olanak veren deneyimler sunmalı, resim malzemeleri almalı ya da değişik müzik aletleriyle tanışma-sına fırsat vermelidir.

*Anne babanın olumlu geribildirimleri çocuğun benlik gelişimi açısından büyük önem taşımaktadır. Ebeveyn çocuğu başkalarının yanında utandırmamaya özen göstermelidir.

*Ebeveynin çocukla olumlu ilişkiler kurması, onun haklarına saygı duyması gerekmektedir. Bu, çocuğun kendine olan güvenini artırır.

*Çocuk, arkadaş ilişkilerine eskisinden daha fazla ihtiyaç duyduğundan, çocuğa farklı sosyal ortamlarda bulunma fırsatı verilmelidir.

*Çocuk, yeterliliklerini görmek ve onay almak ister. Bu nedenle anne babalar, çocuğu başardığı ve çalıştığı konularda desteklemeli ve ödüllendirmelidir. Bu çocuğun olumlu yönlerini pekiştirmek açısından önem taşır.

*Anne-babanın görevi çocuğun tüm yetenek ve ilgilerinin gelişmesine fırsat vermek ve yaşına uygun sorumluluklar almasını sağlamaktır. Bu nedenle giyinme, temizlik vb. gibi kendi öz bakımının neredeyse tamamını kendi karşılamalı ve oda toplamak, eşya yerleştirmek, yemeğin hazırlanmasına-toplanmasına yardım vb. gibi evde bazı görevleri olmalıdır. Bu çocuğun kendine güvenmesi, değerli ve önemli hissetmesi ve sorumluluk sahibi olması açısından çok önem taşır.

ÇOCUĞUNUZUN ANLATTIKLARINI DİNLEMİYORSANIZ BİR SÜRE SONRA

ONUN DA SİZİ DİNLEMEDİĞİNİ GÖRÜRSÜNÜZ!!!

4YAŞ:

*Hayallerden hoşlanan 4 yaş çocuğunun anlattıkları yalan olarak değerlendirilmemelidir.

*Çocuğa bu dönemde doğru ve yanlış kavramları ve rilmeye başlanmalıdır.

*Kurallara uymayan çocuğa basit cezalar uygulanabilir (sevdiği bir oyuncuğu ile oynamasını yasaklamak ya da yemekten sonra sevdiği TV programını izlemesini engellemek gibi), ancak çocuğun bu cezayı neden aldığını bilmesi gerekir.

*çocuklar bu dönemde çok hareketlenirler ve tehlikelere maruz kalma olasılıkları artar. Kazaların en fazla rastlandığı yaş 4 yaş civarındır. Çocuğu hem korumak hem de bir çok şeyi denemesine fırsat vermek oldukça zor bir süreçtir.

OKUL ÖNCESİ DÖNEM

"İlk çocukluk dönemi" ya da "'oyun çağı" denilen, çocuğun yaşamındaki 3-6 yaşları kapsayan dönemdir. Bu dönemde çocuğun, günlük yaşam becerileri gelişir. Seçilen ebeveynin "taklit edilmesi" dönemin en belirgin özelliğidir. Çevreyi keşfetmeye başladığı bu dönemde çocuk için arkadaşlık ilişkileri önem kazanmaya başlar ve sosyalleşme süreci oluşur. Dikkatini kendine yönelik bir beceri edinmeye yönlendirir, Çocuğun düşünceleri de daha çok ihtiyaçlarına yöneliktir. Bu dönemde çocuk temel alışkanlıkları (tuvalet, yemek, uyku vb.) edinmiştir. Sürekli sorular sorar ve kendi işini kendisinin yapmasını ister. Birey olma yolunda ilerlerler. Okul öncesi dönem hızlı gelişmelerin yaşandığı bir dönemdir ve her yaş farklı gelişim özellikleri göstermektedir.

PSİKOMOTOR GELİŞİM

3-4 yaş arası:

Tek ayak üzerinde uzun süre durabilir, ayakkabısını giyer, kendini doyurabilir, düz çizgi çizebilir, tek başına dolaşmaya çalışır, çift ayakla 40 cm sıçrayabilir, öne takla atabilir, yardımsız kaydırdan kayabilir, 40-50 cm den aşağı atlayabilir, tek ayakla sıçrayabilir, müzikle beraber tempo tutarak dans eder, zıplayan topu tutar, şekilleri boyar, diş fırçalayabilir. Ayak değiştirerek merdiven çıkar, inerken tek ayak iner.3 tekerlekli bisikletle 1-2 metre ilerler. Basit insan figürü çizer. Kağıt üzerine düz bir çizgi üzerinden makasla keser. İki elini koordineli olarak kullanır. El tercihi belirgindir.

PSİKOMOTOR GELİŞİM

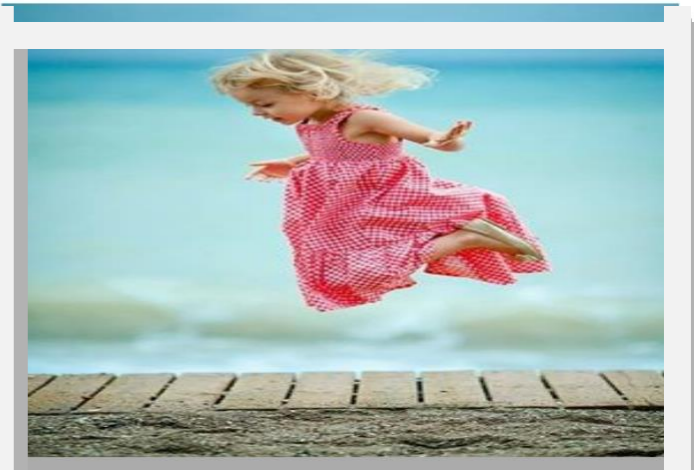
4-6 yaş arası:

Bakarak 1 den 8-9 a kadar sayı yazabilir, öğretirse adını yazabilir, sek sek oynayabilir, üçgen ve kareyi kopyalar, kendi giyinir kendi soyunur, ayakkabısını bağlar, Üç tekerlekli bisiklete ustalıkla biner. İki te-

Taklit

kerlekli bisiklete binmeye başlar. Koşarak merdiven iner çıkar. Kalemı uygun olarak tutar. Grupla oynanan kurallı top oyunlarını oynar. Çift ayak sıçrayarak ip atlar. İnsan, ağaç, ev figürlerini çizer. Kalemı, makası, fırçayı ustalıkla kullanır. Boyama, çizme, kesme, katlama, yapıştırma gibi etkinlikleri beceriyle yapar. Resimlerinde kompozisyonlar oluşturur.

SOSYAL GELİŞİM

3-4 yaş arası:

Diğer çocuklarla etkileşim ve iletişimi iyice artmıştır. Akranları ile beraber oyun oynar. Çevredekileri taklit eder. Yetişkinlerin söylediklerinin büyük çoğunluğunu anlar, oyunlardaki kurallara uymaya çalışır, *Adını - cinsiyetini söyler. Telefonda tanıdığı biri ile konuşur.

4-6 yaş arası:

Sosyal hayata adapte olmaya çalışır, arkadaşları ile uyumu artar, Kurallı grup oyunları oynar.TV de bazı programları takip eder, kendine has özellikler belirir, etrafla etkileşimi iyice artar, kendisi masal anlatabilir. Kuralları anlar ve uygular. Sorumluluk almaktan hoşlanır. Yetişkin desteğine daha az ihtiyaç duyar, daha bağımsızdır. Duygusal yönden daha dengelidir.

Bergama RAM

ZİHİNSEL GELİŞİM

3-4 yaş arası:

Zengin hayal gücüne sahiptir. Ayırt etme ve eleştirme becerileri gelişir.3-4 renk eşleştirebilir, aynı kartları eşleştirebilir, bazı harfleri eşleştirebilir, Nesnelerin benzer yada farklı olduğunu söyler.

Yer bildiren terimleri anlar.6 parçalı bul-yap tamamlar. Ezbere 5'e kadar sayar. Ana renkleri isimlendirir. Meraklıdır, çok soru sorar, öğrenmeye açıktır. Uzun-kısa ayırımını yapabilirler. Basit-somut sınıflandırma yapabilir (yiyecek, giyecek, hayvan gibi)

ZİHİNSEL GELİŞİM

4-6 yaş arası :

Olayların nedenleri ve sonuçları ile yakından ilgilenir. Kavram gelişimi hızlıdır. Sayıların anlamlarını kavramaya başlar. 1 – 10 arası ritmik sayar ve sıraya dizer, ara renkleri tanır. Daha mantıklı düşünce yapısına sahiptir. Kavram bilgisi oldukça fazladır. Bazı zaman kavramlarını kazanır. Sağını solunu bilir.50'ye kadar sayar. Basit toplama – çıkarma yapar. Bazı paraları tanır. İsmi yazar. Ağır-hafif ayırımı yapabilir. Dinlediği öyküdeki birkaç ana noktayı tekrarlayabilir. Basit labirenti tamamlayabilir. Haftanın günlerini söyleyebilir. Öğrenmeye, keşfetmeye isteklidir.

DİL GELİŞİMİ

3-4 yaş arası:

Konuşma ve cümle kurması erişkine iyice benzemeye başlar, kendine ait yaş, soy isim gibi özellikleri bilir, ezberlediği şarkı sözleri, vb. rahatlıkla söyler, erişkinler ile rahat sohbet edebilir. Sözcük dağarcığında ortalama 300 sözcük vardır. Zaman belirten sözcükleri kullanmaya başlar.4 kelimeli cümleler kurar.

Konuşması belli ölçüde gramer kurallarına uygundur.

Eğer Siz Çocuklarınızla Küçük Şeyleri Konuşmazsanız, Çocuğunuzda Sizinle Büyük Şeyleri Konuşmaz JAY MCGRAW

Basit öyküleri anlatır. Soru ekini doğru olarak cümle sonunda kullanabilir. Sık kullanılan nesnelerle ne yapıldığını söyleyebilir. Gelecek zaman kipini kullanabilir Sıralı iki olayı kısa cümlelerle anlatır .

4-6 yaş arası:

Grup halinde olan konuşmalara katılır, hikaye ve masal anlatır, sayı sayar, kelime hazinesi iyice artmıştır, sıfatları rahat kullanmaya başlar, cümle yapısı ve şekli erişkinle hemen hemen benzer, isteklerini ayrıntılarıyla birlikte anlatabilir. Gramer kurallarına uygun konuşur. Karmaşık cümleler kurar. Kitaplara yoğun ilgi duyar. Sembollerle – sözler arasındaki ilgiyi kavramaya başlar. Kafiye fark eder. Karmaşık cümleler kurabilir. Adresini söyleyebilir .Telefon numarasını söyleyebilir. Günlük deneyimlerini anlatabilir.

Sözcükleri tanımlayabilir. Dün ve yarını anlamlı olarak kullanabilir. Yeni ve bilmediği sözcüklerin anlamını sorar.

CİNSEL KİMLİK GELİŞİMİ

Çocukta cinsiyet farkıyla ilgili sorular 2 yaşında, doğumla ilgili sorular 3-4 yaşlarında başlar. 3 veya 4 yaşındaki çocuklar cinsiyetlerinin farkındadırlar ve kendi cinsiyetinden ebeveyni taklit ederek cinsiyet rollerini öğrenmeye başlarlar. Kızların anneyi, erkeklerin babayı taklit etmesi, karşı cinsten ebeveyne karşı yakın ilgi kurması, onların cinsel kimlik gelişiminin doğal bir sürecidir. Okul öncesi dönemdeki çocukların cinsiyet ve üreme ile ilgili sorularına doğal ve yaşlarına uygun cevaplar verilmelidir. Kızma, azarlama,çocukta bu dönemde zaten var olan suçluluk duygularının baskın hale gelmesine neden olabilir. Cevapsız bırakmak da bir çözüm değildir. Bu durum da çocukların kendinden birşeyler saklandığı düşüncesiyle merakı daha da artar ve cevapları başka yerlerde arama eğilimine girebilirler.

